

WEGWERPEN OF NIET WEGWERPEN, DAT IS DE VRAAG

Iedere Nederlander gooit jaarlijks bijna 25 kilo aan elektronisch en elektrisch afval weg. Alle Europeanen in de Europese Unie gooien opgeteld 35 miljoen ton jaarlijks weg. Ook in het nieuwe jaar bouwen we samen aan een jaarlijkse afvalberg van 411 miljoen kilo (inclusief de export van gebruikte apparaten).

Goed dus dat de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) ons allemaal een kritische spiegel voorhoudt over elektrisch en elektronisch afval (e-afval) met hun rapport 'Weg van de wegwerpmaatschappij'.

E-afval is de snelst groeiende afvalstroom in Nederland en in de EU. In het afgelopen jaar is bijna de helft meer consumentenelektronica verkocht dan vijftien jaar geleden. Het is geen wonder dat de RLI de bekende 'Black Friday' een 'grote aanslag op de planeet' noemt, een symbool voor de wegwerpmaatschappij die we nu nog samen in stand houden.

Het wegwerpen begint bij het ontwerp van een product, of het nu een tandborstel, zonnepaneel, wasmachine of airco is. Zolang we te weinig doen in de keten vanaf de fabrikant, blijven we maar vertragen op weg naar de circulaire economie (waarin producten en onderdelen steeds opnieuw worden gebruikt). De RLI pleit ook voor introductie van een levensduur- of reparatielabel. Consumenten krijgen nog te weinig informatie over de apparaten die zij kopen, zo merkt de RLI: "Zo denk je goed te doen door een koelkast met een A+++ energielabel te kopen. Alleen dan staat er niet bij

dat die binnen twee jaar is afgezakkt naar F."

Kerngedachte is niet meer of minder dat we voor en met de consumenten de levensduur verlengen van elektrische en elektronische producten. Het is niet kapot, het is geen afval, het is te repareren. En ja, dat begint bij die fabrikant die het product ontwerpt, circulair produceert en (makkelijk) repareerbaar op de markt brengt, met technische schema's en zonder dure reserve-onderdelen!

Diezelfde fabrikanten, via hun stichting OPEN, willen nu o.a. ETD-ondernemers wettelijk verplichten om ingeleverde apparaten af te geven aan verwerkers. Dat is een vreselijk slecht idee voor onze branche en voor het circulair werken. Inzamelen en vernietigen zonder verlenging van de levensduur is gewoon achteloos weggooien op de groeiende afvalberg.

Als ETD-ondernemer kan je natuurlijk denken, "het zal allemaal mijn tijd wel duren, ik blijf lekker lineair werken en ik laat alle apparaten als e-afval ophalen". De toekomst is aan de slimme ETD-ondernemers, reparateurs en refurbishers die juist heel veel kansen hebben om hun bedrijven te innoveren, samen te werken met reparateurs en consumenten te helpen met het langer gebruiken van hun consumentenelektronica. Bovendien, bedrijven die willen innoveren op bijvoorbeeld het circulaire ontwerp, reparatie of refurbishment dragen direct bij aan het minder afhankelijk zijn te worden van grondstoffen van buiten Europa.

Dat recht op reparatie komt eraan

MARTIN HOF IS BRANCHEMANAGER
CONSUMENTENELEKTRONICA EN
INSTALLATIERETAİL BIJ TECHNIEK
NEDERLAND

en dat biedt nog meer kansen voor ondernemers om op de opengebroken markt reparatie en refurbishment aan te bieden. Niet voor niets zegt het RLI ook dat 'het repareren van laptops en andere hoogwaardige elektronica gewoon professioneel moet worden aangepakt, als hoogwaardige bedrijfstak'. En zo is het.

Geen wettelijke afgifteplicht voor e-waste dus, wel een open markt voor ondernemers en consumenten met een recht op reparatie en met duidelijkheid over de gebruiksduur van apparaten. ■